

 dos. Zaur Məmmədov
"14" 02 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: Magistratura: "Biznesin idarə edilməsi" (Aqrobiznes) MBA; (Qida sahəsi üzrə) MBA

Fakultet: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: "Aqrarobiznesin dövlət tənzimlənməsi" (Kafedranın 11 fevral 2025-ci il 06 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.)

I.Fənn haqqında məlumat:

Kodu: MARK 502

Tədris ili: I (2024-2025). Semestr: II

Tədris yükü cəmi: 225 saat. Auditoriya yükü-30 saat: (Məşğələ 30 saat.).

Təhsilalma forması: Magistratura

AKTS üzrə kredit: 7 kredit

Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmidərəcəsi: Ələkbərov Rövşən i.ü.f.d.dosent

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

Məsləhət saati: II-V günlər: saat 14⁰⁰-16⁰⁰

E-mail ünvanı: rovsen1234@bk.ru

III.Təvsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. E.Quliyev . "Aqrar İqtisadiyyat". Bakı, 2015.
2. İ.İbrahimov. "Aqrar iqtisadiyyatın aktual problemləri". Bakı, 2002.
3. Biznesin əsasları. Dərslik. Prof. A.B. Abbasovun ümumi elmi redaktəsi ilə. Bakı, 2005
4. İ.Ş.Qarayev . "Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi" Bakı, 2011 dərslik
5. Şəkəraliyev A.Ş. Dünya iqtisadiyyatı və beynəlxalq iqtisadi münasibətlər. Bakı, 1999
6. A. Məhərrəmov, L.Abişlı. "Müəssisənin iqtisadiyyatı". Bakı, 2013.
7. Aqrar islahatların əsasları" Azərbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı, 1995.
8. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения. М-2001
9. Буглай В.В. Ливенцев Н.Н. Международные экономические отношения. М- 2001
10. Малкова И.В. Мировая экономика, М - 2005

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "Liderlik və təşkilati davranış" "Aqrar sferanın infrastruktur təminatı", "Aqrar sferanın aktual problemləri" və "Aqrar sahədə innovasiya və investisiya fəaliyyəti" kimi fənlərin tədrisi zəruridir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Aqrar sferanın idarə olunması", "Beynəlxalq biznes" və "Aqrometeorologiya" fənləri tədris edilir.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənn Aqrobiznes" MBA ixtisaslı mütəxəssislərə aqrar sferanın dövlət tənzimlənməsi haqqında ətraflı məlumat verir. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aqrar sferanın dövlət tənzimlənməsi ayrı-ayrı sferaları arasında mövcud olan problemlərin həlli istiqamətləri, xarici-iqtisadi siyasətin təşkilində əlverişli sahibkarlıq mühitinin formalaşdırılması, aqrar sferanın dövlət tənzimlənməsinin məqsəd və vəzifələri, beynəlxalq biznesin inkişaf istiqamətləri,

marketingin beynəlxalq aqrobiznesdə rolu, xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi, aqrobiznes sferasında beynəlxalq əməkdaşlıq və digər məsələlərlə bağlı nəzəri bilikləri formalaşdırır. Tələbələr ölkədə həyata keçirilən aqrar islahatların inkişafı, aqrobiznes-sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafı prinsiplərini, xüsusiyyətlərini, aqrobiznes sferasında beynəlxalq əməkdaşlıq formalarının daha da təkmilləşdirilməsini və dünya təcrübəsinə əsaslanan beynəlxalq aqrobiznesin inkişaf istiqamətlərini elmi əsaslarla daha dərinlən öyrədilməsindən ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar, məşğələ və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X. Təqvim planı: Məşğələ 30 saat, Cəmi 30 saat

		Saat	Tarix
2		3	4
1.	Mövzu:1 Aqrar münasibətlər sistemi və onun tənzimlənməsinin nəzəri əsasları Plan: 1.1.Aqrar sahədə dayanıqlı inkişafı təmin edən amillər 1.2.Pespublikamızda aqrar islahatlar, onların gedişi və müasir vəziyyəti 1.3.Regional sosial-iqtisadi inkişafda dövlət tənzimlənməsinin əhəmiyyəti	4	
2.	2 Mövzu: Aqrar islahatların fəaliyyətinin tənzimlənməsini təmin edən normativ aktlar sistemi Plan: 2.1.Bazar iqtisadiyyatında iqtisadi münasibətlərin hüquqi tənzimlənməsi 2.2.Aqrar bölmə iqtisadiyyatın vacib sahələri 2.3.Dövlətin aqrar siyasətinin işlənilməsi	4	
3.	3 Mövzu: Aqrobiznesdə davamlı inkişafın təmin edilməsinə yönəldilmiş dövlət proqramları Plan: 3.1.Aqrar sahədə kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi 3.2.Regionun sosial-iqtisadi inkişafının əsası kimi aqrar sektorun formalaşması 3.3.Ölkədə aqrar sektorun innovasiya sisteminin formalaşma mərhələləri	4	
4.	4 Mövzu: Davamlı aqrar islahatların formalaşdırılmasının inkişaf istiqamətləri Plan: 4.1.Aqrar islahatların həyata keçirilməsinin zəruriliyi 4.2.Aqrar islahatların həyata keçirilməsində beynəlxalq təcrübənin rolu 4.3.Müxtəlif növ təsərrüfatların yaradılması və onların idarə edilməsi	6	
5.	5 Mövzu: Dayanıqlı inkişaf strategiyası və reallaşdırılmasının regional mexanizmləri Plan: 5.1.Regionlarda kənd təsərrüfatı istehsalının səmərəliliyinin artırılması 5.2.Milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının strateji məqsədləri 5.3.Aqrobiznes qurumlarının dayanıqlı fəaliyyəti üçün lazımi şəraitin yaradılması	4	
6.	6 Mövzu: Kənd təsərrüfatı sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi Plan: 6.1.Kənd təsərrüfatı sektorunun böhranlı vəziyyətini şərtləndirən əsas səbəbləri 6.2.Ərzaq təhlükəsizliyi sisteminin təkmilləşdirilməsi 6.3.Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalında müasir texnologiyaların tətbiq praktikası	4	
7.	7 Mövzu: Regionların innovasiya yönümlü inkişaf strategiyasının aqrar sektorun məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyinin təsirinə qiymətləndirilməsi Plan:		

7.1.Aqroinnovasiyaların spesifikasi 7.2.Kənd təsərrüfatının başlıca rəqabət üstünlükləri 7.3.Regionun ASK sektorunda klaster siyasəti		
8 Mövzu: Azərbaycanın regionlarında aqrar sektorun innovasiya sisteminin inkişaf problemləri və onun aradan qaldırılması Plan: 8.1.Ölkəmizdə ASK da innovasiya proseslərinin inkişafı 8.2.ASK nın innovasiya bazarının formalaşması 8.3.Aqrobiznesdə innovasiya fəaliyyətinin artırılması üzrə başlıca istiqamətlər	4	
Cəmi:	30	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Magistrant fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır: təsərrüfat subyektlirinin iqtisadi maraqlarına uyğun qərar qəbul edilməsini, işçilərin həvəsləndirilməsinə nail olmaq

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Aqrobiznes dövlət tənzimlənməsi fənninin öyrənilməsi magistr səviyyəsində mütəxəssis hazırlığı zamanı makro və mikro səviyyələrdə aqrar sferanın məqsədyönlü idarə edilməsi, aqrar sahədə bazar iqtisadiyyatının inkişaf qanunauyğunluqlarını, elmi-metodoloji məsələlərini, beynəlxalq təcrübə əsasında formalaşan iqtisadi münasibətləri və perspektiv fəaliyyət istiqamətlərini müəyyən etməyə kömək edir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları (30.03.2025 tarixinədək keçirilən mövzular üzrə):

- Aqrar sahədə dayanıqlı inkişafı təmin edən amillər
- Respublikamızda aqrar islahatlar, onların gedişi və müasir vəziyyəti
- Regional sosial-iqtisadi inkişafda dövlət tənzimlənməsinin əhəmiyyəti
- Bazar iqtisadiyyatında iqtisadi münasibətlərin hüquqi tənzimlənməsi
- Aqrar bölmə iqtisadiyyatın vacib sahələri
- Dövlətin aqrar siyasətinin işlənməsi
- Aqrar sahədə kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi
- Regionun sosial-iqtisadi inkişafının əsası kimi aqrar sektorun formalaşması
- Ölkədə aqrar sektorun innovasiya sisteminin formalaşması mərhələləri
- Aqrar islahatların həyata keçirilməsinin zəruriliyi

II Kollokvium sualları (30.03.2025-04.05.2025 aralığında keçirilən mövzular üzrə):

- Aqrar islahatların həyata keçirilməsində beynəlxalq təcrübənin rolu
- Müxtəlif növ təsərrüfatların yaradılması və onların idarə edilməsi
- Regionlarda kənd təsərrüfatı istehsalının şəmərliliyinin artırılması
- Milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının strateji məqsədləri
- Aqrobiznes qurumlarının dayanıqlı fəaliyyəti üçün lazımı şəraitin yaradılması
- Kənd təsərrüfatı sektorunun böhranlı vəziyyətini şərtləndirən əsas səbəbləri
- Ərzaq təhlükəsizliyi sisteminin təkmilləşdirilməsi
- Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalında müasir texnologiyaların tətbiqi praktikası
- Aqroinnovasiyaların spesifikasi
- Kənd təsərrüfatının başlıca rəqabət üstünlükləri

XV. İmtahan sualları:

1. Aqrar sahədə dayanıqlı inkişafı təmin edən amillər
2. Respublikamızda aqrar islahatlar, onların gedişi və müasir vəziyyəti
3. Regional sosial-iqtisadi inkişafda dövlət tənzimlənməsinin əhəmiyyəti
4. Bazar iqtisadiyyatında iqtisadi münasibətlərin hüquqi tənzimlənməsi
5. Aqrar bölmə iqtisadiyyatın vacib sahələri
6. Dövlətin aqrar siyasətinin işlənilməsi
7. Aqrar sahədə kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi
8. Regionun sosial-iqtisadi inkişafının əsası kimi aqrar sektorun formalaşması
9. Ölkədə aqrar sektorun innovasiya sisteminin formalaşması mərhələləri
10. Aqrar islahatların həyata keçirilməsinin zəruriliyi
11. Aqrar islahatların həyata keçirilməsində beynəlxalq təcrübənin rolu
12. Müxtəlif növ təsərrüfatların yaradılması və onların idarə edilməsi
13. Regionlarda kənd təsərrüfatı istehsalının səmərəliliyinin artırılması
14. Milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının strateji məqsədləri
15. Aqrobiznes qurumlarının dayanıqlı fəaliyyəti üçün lazımı şəraitin yaradılması
16. Kənd təsərrüfatı sektorunun böhranlı vəziyyətini şərtləndirən əsas səbəbləri
17. Ərzaq təhlükəsizliyi sisteminin təkmilləşdirilməsi
18. Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalında müasir texnologiyaların tətbiqi praktikası
19. Aqroinnovasiyaların spesifikasiyası
20. Kənd təsərrüfatının başlıca rəqabət üstünlükləri
21. Regionun ASK sektorunda klaster siyasəti
22. Ölkəmizdə ASK-da innovasiya proseslərinin inkişafı
23. ASK-nın innovasiya bazarının formalaşması
24. Aqrobiznesdə innovasiya fəaliyyətinin artırılması üzrə başlıca istiqamətlər

“Aqrobiznesin dövlət tənzimlənməsi” fənninin sillabusu magistratura: “Biznesin idarə edilməsi” (Aqrobiznes) MBA; (Qida sahəsi üzrə) MBA ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus *“İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə”* kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (protokol-№06, 11.02.2025-ci il).

Kafedra müdiri əvəzi:

dos.A.T.Əfəndiyeva

Fənn müəllimi:

dos.R.E.Ələkbərov

dos. G. V. Əliyeva